

Zarząd Powiatu Lubaczowskiego

**RAPORT O WYNIKACH
REALIZACJI POWIATOWEGO
PROGRAMU USUWANIA
WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST ZA 2021 ROK**

Lubaczów, marzec 2022 r.

Opracowano

**W Referacie Ochrony Zasobów Środowiska i Edukacji Ekologicznej w Wydziale Leśnictwa,
Ochrony Środowiska i Turystyki w Starostwie Powiatowym w Lubaczowie**

Redakcja

**Magdalena Kicak - inspektor w Referacie Ochrony Zasobów Środowiska i Edukacji
Ekologicznej, Wydział Leśnictwa, Ochrony Środowiska i Turystyki**

Akceptuję

Bogdan Skibiński – Naczelnik Wydziału Leśnictwa, Ochrony Środowiska i Turystyki

Zatwierdzam

Zenon Swatek – Starosta Lubaczowski

Spis Treści

I.	Wstęp	4
1.1.	Założenia Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest	4
1.2.	Aktualne możliwości finansowania usuwania wyrobów azbestowych	5
1.3.	„Praktycznie o azbestie – poradnik dla mieszkańców, przedsiębiorców i urzędników”	6
1.4.	Cele Powiatowego Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla powiatu lubaczowskiego na lata 2013-2032	7
1.5.	Zakładka tematyczna	8
2.	Składowanie odpadów azbestowych.....	9
2.1.	Składowisko odpadów azbestowych w powiecie lubaczowskim	10
3.	Zinventaryzowane wyroby azbestowe na terenie poszczególnych gmin	12
4.	Wyniki realizacji programu w poszczególnych gminach powiatu lubaczowskiego	13
5.	Podsumowanie.....	24
6.	Spis tabel	28
7.	Spis wykresów.....	29

I. Wstęp

1.1. Założenia Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Raport, którego obowiązek sporządzenia wynika z zapisów „Powiatowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest dla Powiatu Lubaczowskiego na lata 2013-2032”. Dokument ten stanowi przegląd czynności i zadań zrealizowanych przez samorząd, instytucje oraz właścicieli wyrobów zawierających azbest w okresie sprawozdawczym, tj. w roku 2021 i jest ósmym raportem z realizacji Powiatowego Programu Usuwania Wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Lubaczowskiego na lata 2013 – 2032. Pierwszy raport obejmował lata 2013-2014, kolejne raporty dotyczyły lat 2015, 2016, 2017, 2018, 2019 i 2020.

Powiatowy Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest dla Powiatu Lubaczowskiego na lata 2013-2032, został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu w Lubaczowie Nr XXXIII/258/2013 z dnia 28 listopada 2013 r. Powyższy dokument jest zgodny z **Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032**, przyjętym Uchwałą Nr 39/2010 przez Radę Ministrów dnia 15 marca 2010 roku oraz **Wojewódzkim Programem usuwania azbestu na lata 2009-2032**.

Usuwanie i wymiana wyrobów zawierających azbest jest zadaniem długotrwałym ze względu na ich dużą ilość, a także wysokość potrzebnych środków finansowych. Szacuje się, że do przeprowadzenia tego procesu niezbędny będzie okres ok. 20 lat. Wymaga, więc określonej strategii postępowania.

Powiatowy Program usuwania wyrobów zawierających azbest jest integralną częścią krajowego planu gospodarki odpadami, w tym niebezpiecznymi oraz programu ochrony środowiska na szczeblu wojewódzkim. Przy założeniu usuwania wyrobów azbestowych do końca 2032 r. podzielono okres 20 lat na cztery pięcioletnie podokresy:

- I okres obejmujący lata 2013 – 2017
- II okres obejmujący lata 2018 – 2022,
- III okres obejmujący lata 2023 – 2027.
- IV okres obejmujący lata 2028 - 2032

W realizacji Programu przyjęto następujące priorytetowe obszary, w których azbest musi być usuwany lub unieszkodliwiany. Obszary te dotyczą:

- ograniczenia uciążliwości wyrobów użytkowanych od dawna,
- unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest, których stan techniczny nie pozwala na dalsze użytkowanie,

- unieszkodliwiania odpadów azbestowych znajdujących się na drogach i placach należących do podmiotów gospodarczych i innych jednostek.

1.2. Aktualne możliwości finansowania usuwania wyrobów azbestowych

Główne źródło finansowania demontażu, transportu i składowania wyrobów zawierających azbest stanowią dotacje udzielane gminom przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach **Programu priorytetowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie na lata 2019 - 2023 pn. **"Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest"**.

Każdy dobrze napisany gminny program usuwania azbestu zawiera w swej treści informacje dotyczące kosztów realizacji Programu oraz dostępnych źródeł jego finansowania. Programy przyjęte przez gminy powiatu lubaczowskiego zostały opracowane w latach 2012 – 2014. Upływ czasu sprawił, że usuwanie azbestu przestało być priorytetem i nie są już niestety przeznaczane na ten cel tak duże środki, jak jeszcze kilka lat temu. Rozpoczęta przez gminy realizacja gminnych programów usuwania azbestu została z tego powodu znacznie przyhamowana. Środki przeznaczane na ten cel przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie wystarczają na realizację zaledwie części złożonych przez mieszkańców wniosków o dotację, często nie zrealizowanych w latach 2019-2020 z powodów ograniczeń finansowych.

Ścieżka pozyskania środków dla mieszkańców przez gminę na realizację programu usuwania azbestu:

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) w ramach programu priorytetowego na lata 2019 - 2023 pn. **"Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest"** przekazuje środki (40%-60%) wojewódzkim funduszom ochrony środowiska (m.in. WFOŚiGW w Rzeszowie), które do „dokładają” swoją część (25%) i umożliwiają gminom zorganizowanie naboru wniosków o dotację wśród mieszkańców. Część gmin „dokłada” brakującą część z własnego budżetu, wówczas mieszkańcy mogą otrzymać dofinansowanie usunięcia azbestu nawet w 100%. Są gminy, które nie przeznaczają środków na ten cel (lub przeznaczają jakąś część) z budżetu gminy i wówczas mieszkańcy muszą partycypować w kosztach usuwania azbestu z własnej posesji (od 5% do 20% wartości przedsięwzięcia).

W związku ze znacznym zmniejszeniem (w stosunku do lat ubiegłych) dopłat do usunięcia 1 tony odpadów azbestowych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie (350 zł/1 tonę), możliwości wsparcia mieszkańców przez gminy zostały z tego powodu bardzo ograniczone.

Kolejnym źródłem finansowania usuwania wyrobów azbestowych jest `KONKURS AZBEST rokrocznie organizowany przez Ministerstwo odpowiedzialne za realizację rządowego „Programu Oczyszczanie Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” (www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/Usuwanie-azbestu) – obecnie jest to Ministerstwo Rozwoju i Technologii RP (www.gov.pl/web/rozwoj-technologie). Co roku, najczęściej w pierwszym kwartale, Główny Koordynator Programu Oczyszczanie Kraju z Azbestu ogłasza na stronie internetowej ministerstwa oraz na stronie www.bazaazbestowa.gov.pl KONKURS AZBEST wraz z aktualnym Regulaminem Konkursu. Do programu KONKURS AZBEST mogą przystąpić wszystkie jednostki samorządu terytorialnego: gminy (urzędy miast i gmin), powiaty (starostwa powiatowe) i województwa (urzędy marszałkowskie). Ministerstwo dofinansowuje działania edukacyjno-informacyjne oraz inwentaryzację lub aktualizację inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest.

1.3. „Praktycznie o azbeście – poradnik dla mieszkańców, przedsiębiorców i urzędników”

W 2021 r. Powiat Lubaczowski uzyskał dofinansowanie Ministerstwa Rozwoju i Technologii w ramach „Konkursu Azbest” na przeprowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych w kwocie 4 000 zł. W ramach zadania została opracowana oraz wydrukowana w ilości 500 szt. broszura informacyjna dotycząca szkodliwości i usuwania wyrobów zawierających azbest pt. „Praktycznie o azbeście – poradnik dla mieszkańców, przedsiębiorców i urzędników”. Broszura została podzielona na kilka bloków tematycznych, w tym:

1. „Azbest i wyroby azbestowe” –ogólne informacje na temat azbestu, jego klasyfikacji, szkodliwości i występowania;
2. „Mieszkańcy, czyli osoby fizyczne” –obowiązki właścicieli nieruchomości, na których znajdują się wyroby azbestowe, praktyczne formularze oraz źródła dofinansowania;
3. „Przedsiębiorcy, czyli osoby prawne” –praktyczne wskazówki na temat usuwania azbestu z terenu przedsiębiorstwa oraz informacje na temat formalności związanych z usuwaniem azbestu;
4. „Urzednicy, czyli co może Gmina” – przedstawienie obowiązków związanych z opracowaniem Programów Usuwania Azbestu, źródłach ich finansowania, gminnej inwentaryzacji.

Broszura została rozpowszechniona w formie elektronicznej w dniu 28.09.2021 r. poprzez umieszczenie jej na stronie internetowej Powiatu Lubaczowskiego z możliwością pobrania w

aktualnościach oraz zakładce ochrona środowiska → azbest pod linkiem <https://powiatlubaczowski.pl/broszura-praktycznie-o-azbescie-do-pobrania/>. Dodatkowo informacja na temat możliwości pobrania broszury ze strony internetowej została zamieszczona w dniu 30.09.2021 r. na profilu Facebook Powiatu Lubaczowskiego (<https://www.facebook.com/powiatlubaczowski>) oraz na lokalnym internetowym portalu informacyjnym pod linkiem: <https://zlubaczowa.pl/index.php/news/inne1/8311-praktycznie-o-azbescie-starostwo-wydalo-poradnik-dot-szkodliwosci-i-usuwania-wyrobow-azbestowych> oraz przesłana do urzędów gmin pocztą elektroniczną.

1.4. Cele Powiatowego Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla powiatu lubaczowskiego na lata 2013-2032

Głównym celem realizacji „Powiatowego Programu” jest usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terenie Powiatu, likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Nadrzędnym długoterminowym celem „Programu...” jest eliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców powiatu lubaczowskiego spowodowanych azbestem.

Celem Programu jest:

- spowodowanie oczyszczenia terytorium powiatu lubaczowskiego z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest,
- spowodowanie działań zmierzających do sukcesywnej likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko i stworzenie warunków do spełnienia wymogów ochrony środowiska w określonym horyzoncie czasowym,
- stworzenie możliwości do wdrożenia przepisów prawnych oraz norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest stosowanych w Unii Europejskiej.

Powyższe cele są realizowane poprzez następujące zadania:

- prowadzenie szerokiej działalności edukacyjnej i szkoleniowej dotyczącej tematyki azbestowej,
- działalność informacyjno – popularyzacyjną dotyczącą bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, a także ich usuwania i oczyszczania terenu gmin z azbestu.

1.5. Zakładka tematyczna

Zakładka znajduje się na stronie: www.lubaczow.powiat.pl/azbest/ i zawiera następujące informacje o tematyce azbestowej:

- 1) informacje o azbeście;
- 2) akty prawne dotyczące azbestu;
- 3) Powiatowy Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Lubaczowskiego na lata 2013-2032;
- 4) Raport o wynikach realizacji Powiatowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest za 2020 rok;
- 5) Raport o wynikach realizacji Powiatowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest za 2019 rok;
- 6) Raport o wynikach realizacji Powiatowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest za 2017 rok;
- 7) Raport o wynikach realizacji Powiatowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest za 2016 rok;
- 8) Raport o wynikach realizacji Powiatowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest za 2015 rok;
- 9) Raport o wynikach realizacji Powiatowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest za lata 2013-2014;
- 10) Wydarzenia dotyczące azbestu;
- 11) Wydawnictwa związane z azbestem;
- 12) Źródła dofinansowania usuwania azbestu;
- 13) Baza azbestowa – istota funkcjonowania.

2. Składowanie odpadów azbestowych

Główną metodą unieszkodliwiania odpadów azbestowych na terenie Polski jest ich składowanie. Przyjęto założenie składowania płyt pakowanych szczelnie w workach foliowych, a także w pakietach z tkaniny syntetycznej oraz odpadów w postaci kawałkowej w workach z tkaniny syntetycznej (tzw. big bag). Odpady mogą być deponowane jedynie na składowiskach odpadów niebezpiecznych przeznaczonych wyłącznie do składowania odpadów azbestowych, na wydzielonych częściach składowisk odpadów niebezpiecznych oraz na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne pod warunkiem, że spełnione zostaną warunki techniczne dotyczące bezpiecznego składowania odpadów azbestowych.

Kwaterna do składowania wyłącznie odpadów niebezpiecznych powinna zostać wybudowana jako specjalnie wykonane zagłębienie terenu ze ścianami bocznymi zabezpieczonymi przed osypywaniem się. Zagłębienie powinno zostać ukształtowane w formie trójkąta z podziałem na odpowiednią ilość kwater wydzielonych ścianami działowymi z gruntu rodzimego. Głębokość kwater powinna sięgać od 6 – 10 m. Głębokość składowania od 4 – 8 m. Nachylenie skarp składowiska powinno być wykonane w stosunku 1:1,5, zaś nachylenie skarp ziemnych ścian działowych w stosunku 1:1. W celu zabezpieczenia przed emisją pyłów powierzchnie każdej kolejnej warstwy odpadów przykrywa się folią lub warstwą gruntu. Po zakończeniu eksploatacji składowiska (na poziomie 2 m poniżej terenu otoczenia) należy wypełnić je ziemią do poziomu terenu. Wokół składowiska powinny zostać wykonane rowy opaskowe. Eksploatacja kolejnych kwater powinna następować metodą kroczącą, tzn. zamknięcie pierwszej kwatery powoduje rozpoczęcie eksploatacji drugiej. Dynamika składowania odpadów jest zmienna i zależna od uwarunkowań techniczno – ekonomicznych.

Na składowiskach zlokalizowanych w specjalnie wykonanych zagłębieniach terenu z zabezpieczonymi ścianami bocznymi mogą być składowane odpady azbestowe o kodach

Zgodnie z §19 ust. 1 pkt. 1 i 2 *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. z 2013 r. poz. 523)*, przepisów tego rozporządzenia nie stosuje się do składowisk, na których składowane są odpady 17 06 01* i 17 06 05*. W związku z powyższym badanie wpływu składowiska na otoczenie wyznacza się w oparciu o prowadzenie monitoringu emisji zanieczyszczeń

atmosferycznych w zakresie emisji charakterystycznych, tj. prowadzenie okresowych pomiarów ilości włókien azbestowych z powierzchni składowiska.

Na mocy ustaleń z negocjacji akcesyjnych istniejące składowiska, które nie spełniają wymagań Dyrektywy Rady 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów, powinny być zmodernizowane najpóźniej do 1 lipca 2012 roku. Nowe składowiska odpadów azbestowych powinny spełniać wymagania konstrukcyjne dyrektywy z chwilą ich zakładania.

2.1. Składowisko odpadów azbestowych w powiecie lubaczowskim

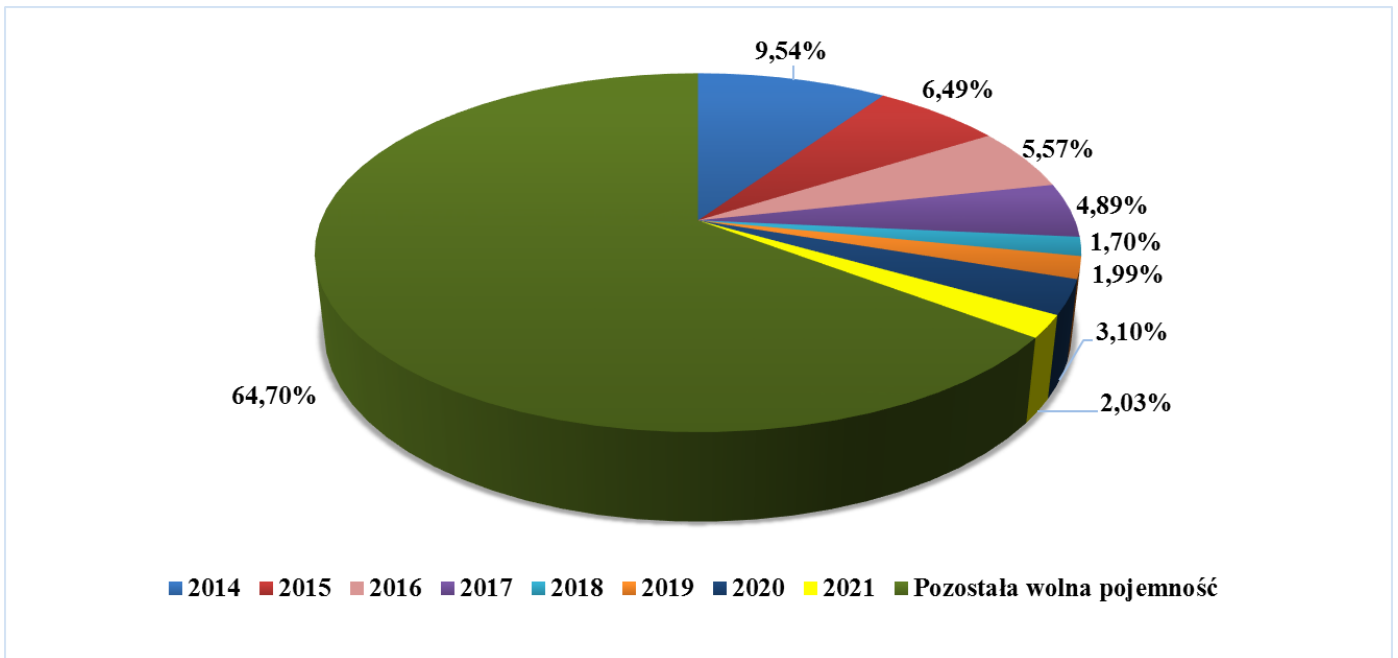
Na terenie powiatu lubaczowskiego od 2013 roku funkcjonuje składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na którym są składowane odpady azbestowe. Zarządcą składowiska jest Zakład Usług Komunalnych i Rolniczych Sp. z o. o. ul Rynek 1, 37-630 Oleszyce w miejscowości Futory na działkach o nr ewid. 780/6, 2540/2, 2540/3 obręb Futory oraz działka o nr ewid. 1142/4 obręb Oleszyce Lubomierz.

W 2021 r. przyjęto **81,49 Mg** odpadów o kodzie 17 06 05* (materiały konstrukcyjne zawierające azbest).

Obecnie na składowisku zgromadzonych jest **1414,08 Mg** wyrobów azbestowych, co stanowi **35,30 %** całkowitej pojemności kwatery azbestowej.

Tabela 1. Ilość odpadów azbestowych w Mg przyjętych do kwatery azbestowej w latach 2014 – 2021

Lp.	Rok przyjęcia azbestu	Ilość azbestu przekazanego na składowisko [Mg]
1.	2014	381,97
2.	2015	260,00
3.	2016	223,24
4.	2017	195,70
5.	2018	68,01
6.	2019	79,87
7.	2020	123,8
8.	2021	81,49
RAZEM		1414,08

Wykres 1. Procentowe zestawienie przyjętego azbestu do kwatery azbestowej w latach 2014 – 2021

3. Zinventaryzowane wyroby azbestowe na terenie poszczególnych gmin

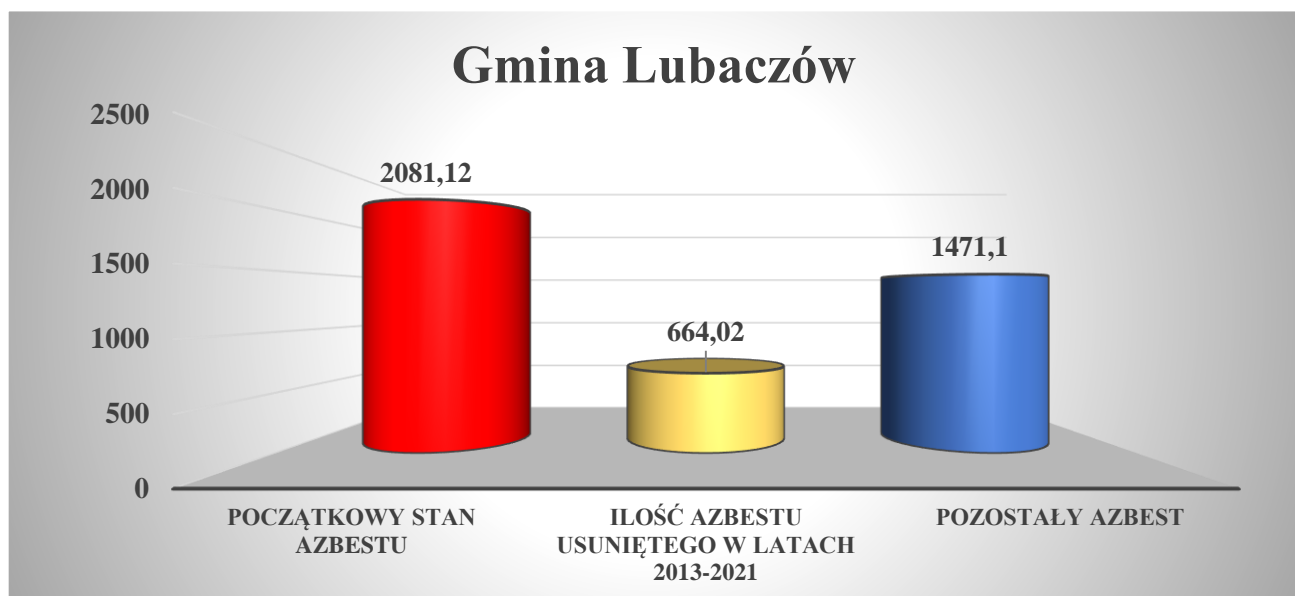
Tabela 2. Zestawienie zinwentaryzowanych ilości wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu lubaczowskiego w układzie gminnym – stan po wykonanej inwentaryzacji

Lp.	Gmina	Ilość wyrobów azbestowych [Mg]	Rok inwentaryzacji	Wskaźnik nagromadzenia wyrobów azbestowych [Mg/km ²]	Nr Uchwały
1.	Lubaczów	2 081,12	2012 r.	10,25	Uchwała Nr XXVII/265/2012 z dnia 30.11.2012
2.	Miejska Lubaczów	410,60	2015 r.	15,79	Uchwała Nr 84/XII/2015 z dnia 9 września 2015 r.
3.	Stary Dzików	1 867,52	2012 r.	11,97	Uchwała Nr 148/XXIII/2012 z dnia 28.11.2012 r.
4.	Wielkie Oczy	1 463,03	2013 r.	10,02	Uchwała Nr XXXI/54/2013 z dnia 5.12.2013 r.
5.	Oleszyce	1 412,03	2013 r.	9,29	Uchwała Nr XXXIX/222/13 z dnia 25.01.2013 r.
6.	Cieszanów	1 194,48	2014 r.	5,45	Uchwała Nr II/16/2014 z dnia 19.12.2014 r.
7.	Horyniec- Zdrój	1 223,05	2013 r.	6,02	Uchwała Nr 175/XXIX/2013 z dnia 28.02.2013 r.
8.	Narol	2 506,50	2013 r.	12,35	Uchwała Nr 230/XXVI/2013 z dnia 28 stycznia 2013 r.
Powiat lubaczowski		12 158,33	-	9,29	

4. Wyniki realizacji programu w poszczególnych gminach powiatu lubaczowskiego

Tabela 3. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Lubaczów

Lp.	Gmina	Lubaczów
1.	Data podjęcia przez gminę uchwały	Uchwała Nr XXVII/265/2012 Rady Gminy Lubaczów z dnia 30.11.2012 r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Lubaczów na lata 2012-2032”
2.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w Mg	2081,12
3.	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych w Mg na terenie gminy w 2021 r.	32,41
4.	Pozostały azbest do usunięcia w Mg	1 417,10
5.	Koszty operacji w 2021 r. [zł]	
	Środki NFOŚiGW	4 235,29
	Środki WFOŚiGW	1 764,71
	Środki gminy	9 196,28
	Wkład mieszkańców	799,81
	RAZEM	15 996,09

Wykres 2. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013-2021 w [Mg] na terenie gminy Lubaczów

Tabela 4. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Miejska Lubaczów

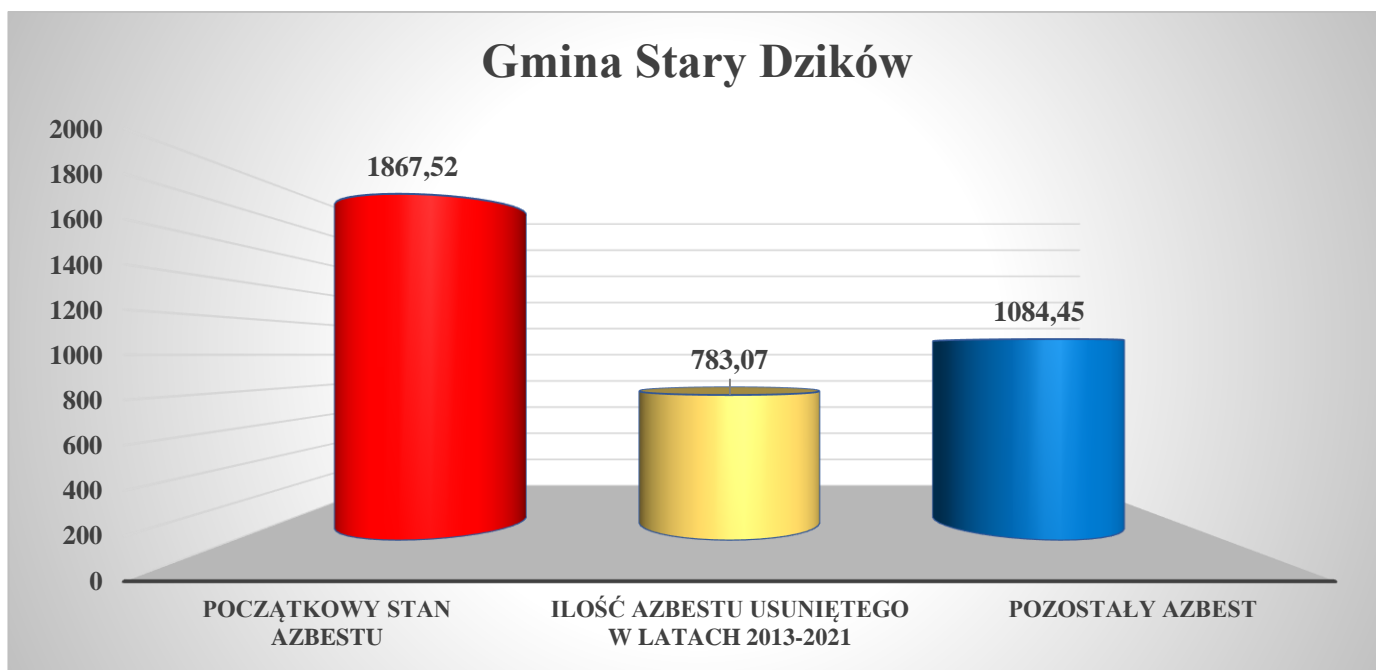
Lp.	Gmina	Miejska Lubaczów
1.	Data podjęcia przez gminę uchwały	Uchwała Nr 84/XII/2015z dnia 9 września 2015r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Lubaczów na lata 2012-2032”
2.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w Mg	410,6
3.	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych w Mg na terenie gminy w 2021 r.	21,88
4.	Pozostały azbest do usunięcia w Mg	159,06
Koszty operacji w 2021 r. [zł]		
5.	Środki NFOŚiGW	4 235,29
	Środki WFOŚiGW	1 763,71
	Środki gminy	19 993,44
	Wkład mieszkańców	0,00
	RAZEM	25 992,44

Wykres 3. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2021 w [Mg] na terenie gminy Miejskiej Lubaczów

Tabela 5. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Stary Dzików

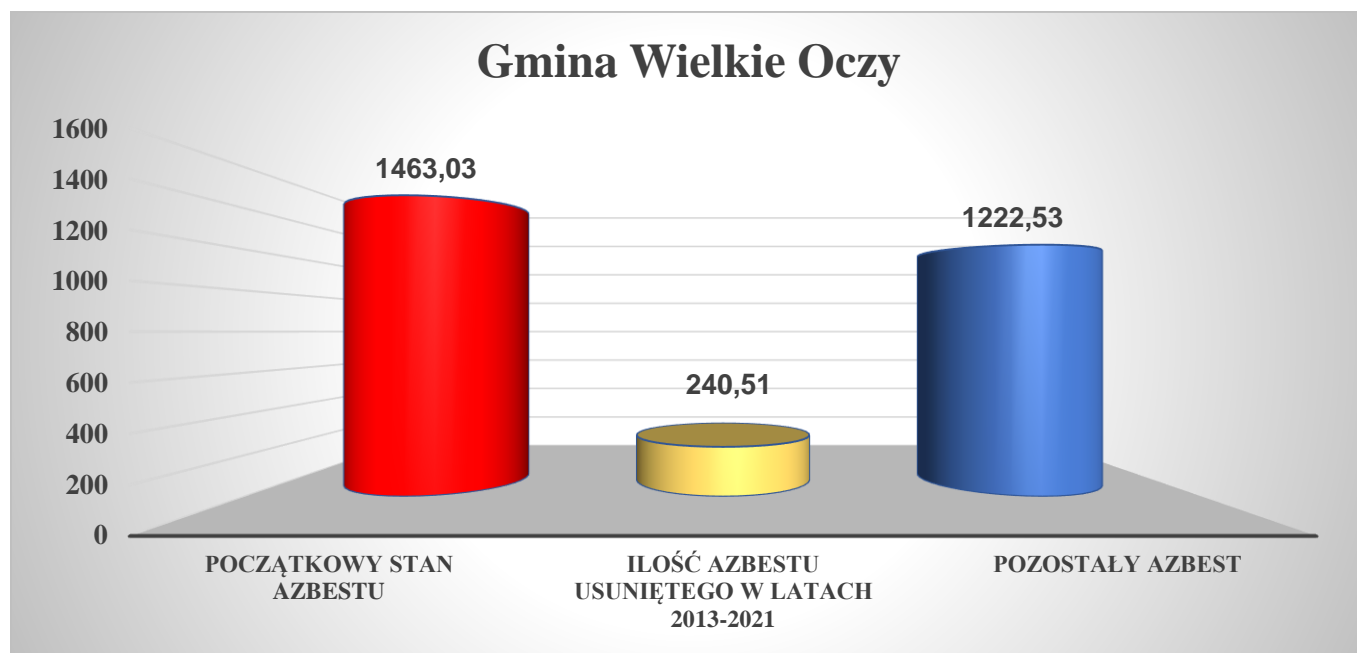
Lp.	Gmina	Stary Dzików
1.	Data podjęcia przez gminę uchwały	Uchwała Nr 148/XXIII/201z dnia 28.11.2012 r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stary Dzików na lata 2012-2032”
2.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w Mg	1 867,52
3.	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych w Mg na terenie gminy w 2021 r.	17,44
4.	Pozostały azbest do usunięcia w Mg	1084,45
Koszty operacji w 2021 r.[zł]		
4.	Środki NFOŚiGW	4 235,29
	Środki WFOŚiGW	1 764,71
	Środki gminy	4 924,37
	Wkład mieszkańców	0,00
	RAZEM	10 924,37

Wykres 4. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2021 w [Mg] na terenie gminy Stary Dzików

Tabela 6. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Wielkie Oczy

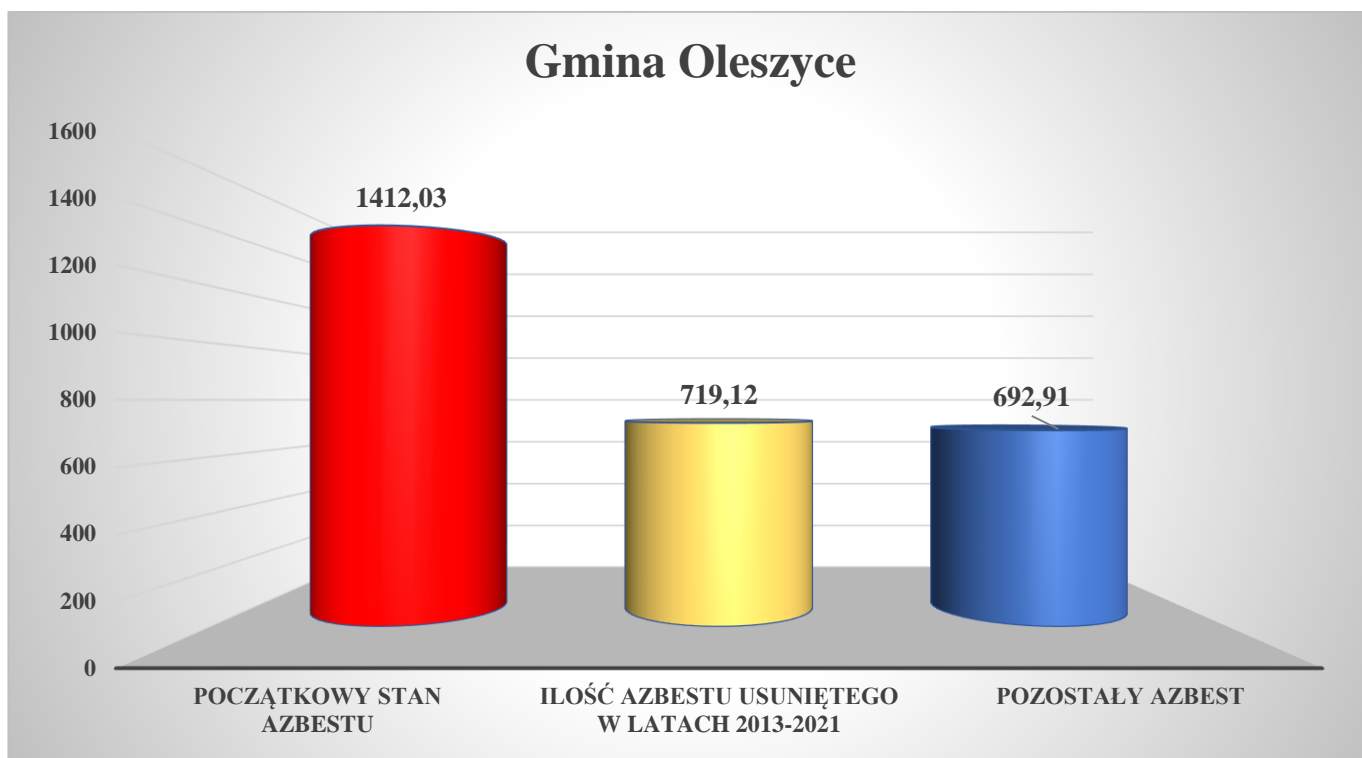
Lp.	Gmina	Wielkie Oczy
1.	Data podjęcia przez gminę uchwały	Uchwała Nr XXXI/54/2013 z dnia 5.12.2013 r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wielkie Oczy na lata 2012-2032”
2.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w Mg	1 463,03
3.	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych w Mg na terenie gminy w 2021 r.	23,23
4.	Pozostały azbest do usunięcia w Mg	1222,53
Koszty operacji w 2021 r. [zł]		
5.	Środki NFOŚiGW	4 234,50
	Środki WFOŚiGW	1 764,50
	Środki gminy	2 953,16
	Wkład mieszkańców	8 311,53
	RAZEM	17 263,69

Wykres 5. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2021 w [Mg] na terenie gminy Wielkie Oczy

Tabela 7. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Oleszyce

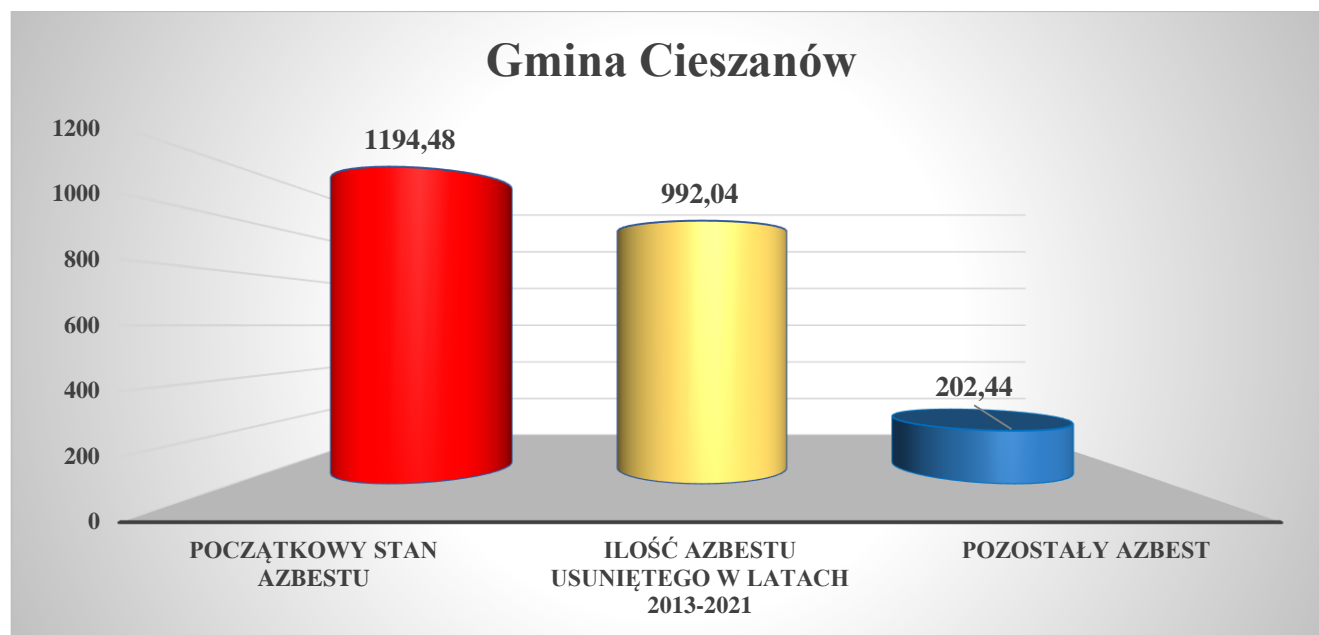
Lp.	Gmina	Oleszyce
1.	Data podjęcia przez gminę uchwały	Uchwała Nr XXXIX/222/13 z dnia 25.01.2013 r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Oleszyce na lata 2012-2032”
2.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w Mg	1 412,03
3.	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych w Mg na terenie gminy w 2021 r.	20,78
4.	Pozostały azbest do usunięcia w Mg	692,91
Koszty operacji w 2021 r. [zł]		
5.	Środki NFOŚiGW	4 235,30
	Środki WFOŚiGW	1 764,70
	Środki gminy	10 099,08
	Wkład mieszkańców	0,00
	RAZEM	16 099,08

Wykres 6. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2021 w [Mg] na terenie gminy Oleszyce

Tabela 8. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Cieszanów

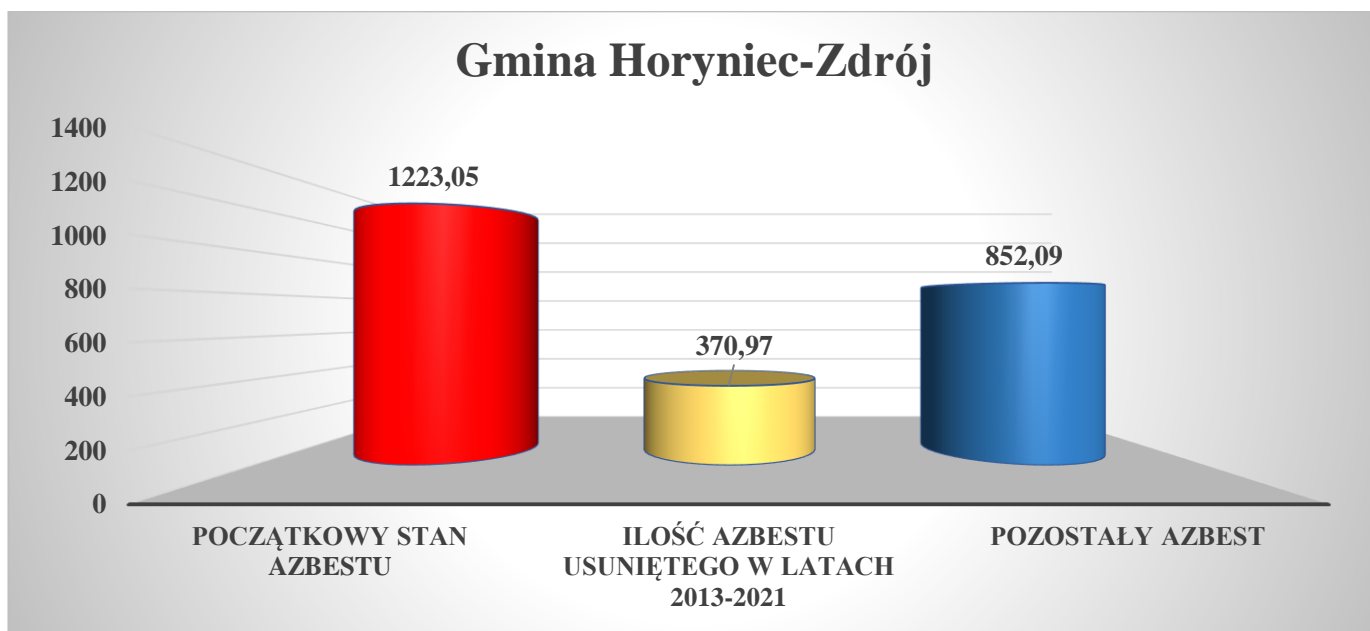
Lp.	Gmina	Cieszanów
1.	Data podjęcia przez gminę uchwały	Uchwała Nr II/16/2014 Rady z dnia 19.12.2014 r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Lubaczów na lata 2012-2032”
2.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w Mg	1 194,48
3.	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych w Mg na terenie gminy w 2021 r.	22,28
4.	Pozostały azbest do usunięcia w Mg	202,44
Koszty operacji w 2021 r.[zł]		
5.	Środki NFOŚiGW i WFOŚiGW	6 000,00
	Środki gminy i wkład mieszkańców	6 007,14
	RAZEM	12 007,14

Wykres 7. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013-2021 w [Mg] na terenie gminy Cieszanów

Tabela 9. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Horyniec-Zdrój

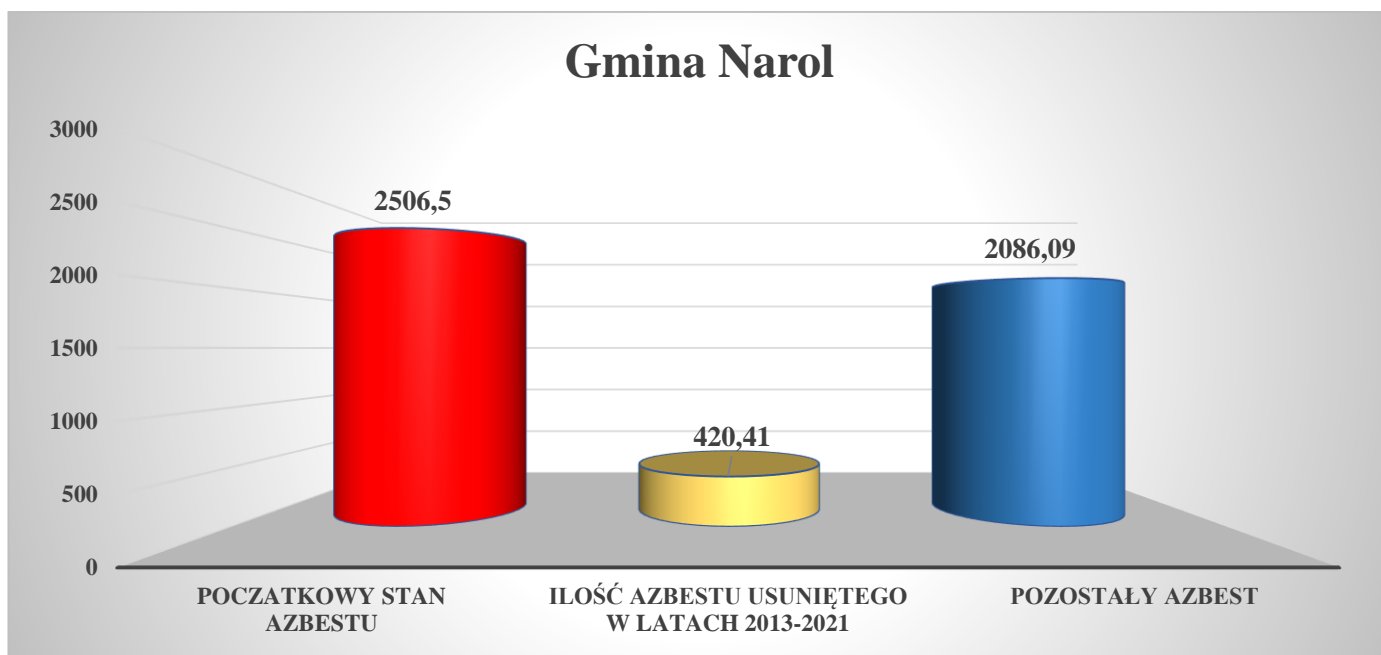
Lp.	Gmina	Horyniec Zdrój
1.	Data podjęcia przez gminę uchwały	Uchwała Nr 175/XXIX/2013 z dnia 28.02.2013 r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Horyniec Zdrój na lata 2012-2032”
2.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w Mg	1223,05
3.	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych w Mg na terenie gminy w 2021 r.	22,98
4.	Pozostały azbest do usunięcia w Mg	852,09
Koszty operacji w 2021 r. [zł]		
5.	Środki NFOŚiGW	4 235,29
	Środki WFOŚiGW	1 764,71
	Środki gminy	7 401,94
	Wkład mieszkańców	0,00
	RAZEM	13 401,94

Wykres 8. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2021 w [Mg] na terenie gminy Horyniec-Zdrój

Tabela 10. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Narol

Lp.	Gmina	Narol
1.	Data podjęcia przez gminę uchwały	Uchwała Nr 230/XXVI/2013 z dnia 28 stycznia 2013r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Narol na lata 2012-2032”
2.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w Mg	2 506,5
3.	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych w Mg na terenie gminy w 2021 r.	31,96
4.	Pozostały azbest do usunięcia w Mg	2086,09
Koszty operacji w 2021 r. [zł]		
5.	Środki NFOŚiGW	4 235,29
	Środki WFOŚiGW	1 764,71
	Środki gminy	5 999,76
	Wkład mieszkańców	2 117,61
	RAZEM	14 117,37

Wykres 9. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2021 w [Mg] na terenie gminy Narol

Tabela 11. Zestawienie stanu wyrobów azbestowych po przeprowadzonej inwentaryzacji wraz z ilością usuniętego azbestu w latach 2013-2021 oraz ilością azbestu pozostałego do usunięcia w poszczególnych miejscowościach na terenie gmin powiatu lubaczowskiego

Lp.	Nazwa Gminy	Nazwa miejscowości	Ilość zinwentaryzowanego azbestu w [Mg]	Ilość azbestu pozostałego do usunięcia według stanu na grudzień 2021 [Mg]	Ilość azbestu usuniętego w 2021 r. [Mg]	Wskaźnik [%] ilości wyrobów azbestowych pozostałych do usunięcia
1.	LUBACZÓW	Antoniki	40,72	17,56	0	43,1
		Bałaje, Mokrzyca	45,67	19,67	0	43,1
		Basznia Dolna	174,65	128,25	1	73,4
		Basznia Górna	94,45	69,4	3	73,5
		Borowa Góra	55,74	36,87	2,72	66,2
		Budomierz	65,18	57,930	0	88,9
		Dąbrowa	77,09	41,51	6,08	53,9
		Dąbków	51,03	20,65	0	40,5
		Hurcze	20,57	17,030	0	82,8
		Huta Kryształowa	81,35	78,550	0	96,6
		Karolówka	22,19	1,59	1,5	7,2
		Krowica Hołodowska	204,83	155,75	0	76,0
		Krowica Lasowa	70,15	68,35	1,8	97,4
		Krowica Sama	181,78	144,48	5,49	79,5
		Lisie Jamy	165,24	86,745	0	52,5
		Młodów	103,18	66,65	3,16	64,6
		Opaka	152,64	71,37	6,56	46,8
		Piastowo	23,02	20,620	0	89,6
		Podlesie	29,87	21,620	0	72,4
		Szczutków	58,22	18,415	0	31,6
Tymce	42,41	36,43	0	85,9		
Wólka Krowicka	175,22	152,09	0	86,8		
Załuże	145,92	85,625	1,1	58,6		
		RAZEM	2 081,12	1 417,10	32,41	68,1
2.	MIEJSKA LUBACZÓW	RAZEM	410,60	159,06	21,88	38,7
3.	STARY DZIKÓW	Stary Dzików	513,54	291,35	10,80	56,7
		Nowy Dzików	235,86	160,84	0	68,2
		Moszczanica	236,54	95,4	0	40,3
		Cewków	625,59	404,13	0	64,6
		Ułazów	255,99	132,73	6,64	51,9

Lp.	Nazwa Gminy	Nazwa miejscowości	Ilość zinventaryzowanego o azbestu w [Mg]	Ilość azbestu pozostałego do usunięcia według stanu na grudzień 2021 [Mg]	Ilość azbestu usuniętego w 2021 r. [Mg]	Wskaźnik [%] ilości wyrobów azbestowych pozostałych do usunięcia
	STARY DZIKÓW	RAZEM	1 867,52	1 084,45	17,44	58,1
4.	WIELKIE OCZY	Bihale	111,37	88,31	1,90	79,3
		Kobylnica Ruska	141,90	124,085	0	87,5
		Kobylnica Wołoska	201,90	169,75	0	84,1
		Łukawiec	453,47	382,19	10,15	84,3
		Majdan Lipowiecki	68,69	51,58	0	75,1
		Potok Jaworowski	48,95	48,950	0	100,0
		Skolin	128,81	94,89	0,32	73,7
		Wielkie Oczy	189,20	158,87	2,30	84,0
		Wólka Żmijowska	18,53	18,530	0	100,0
		Żmijowiska	100,21	85,37	8,56	85,2
		RAZEM	1 463,03	1 222,53	23,23	83,6
5.	OLESZYCE	Borchów	43,78	26,37	0	60,2
		Futory	122,76	68,19	1,38	55,6
		Lubomierz	67,77	0	0	0,0
		Nowa Grobla	108,35	82,21	3,49	75,9
		Oleszyce	190,68	22,64	1,13	11,9
		Stare Oleszyce	205,21	68,72	1,37	33,5
		Stare Sioło	223,20	176,24	4,46	79,0
		Sucha Wola	167,19	59,71	0	35,7
		Zalesie	283,09	188,83	8,95	66,7
		RAZEM	1 412,03	692,91	20,78	49,1
6.	CIESZANÓW	Chotylub	78,00	54,7	0	70,1
		Cieszanów	88,21	6,92	4,23	7,8
		Dachnów	181,98	10,54	10,54	0,0
		Folwarki	46,66	22,26	1,17	47,7
		Gorajec	107,49	3,48	3,48	0,0
		Kowalówka	42,13	10,39	0	24,7
		Niemstów	126,73	6,88	0	5,4
		Nowe Sioło	169,38	0,0	0	0,0
		Nowy Lubliniec	156,78	82,1	0	52,4
		Stary Lubliniec	178,00	61,37	1,42	34,5
		Żuków	19,12	3,90	1,44	20,4
		RAZEM	1 194,48	262,54	22,28	22,0

Lp.	Nazwa Gminy	Nazwa miejscowości	Ilość zinventaryzowanego o azbestu w [Mg]	Ilość azbestu pozostałego do usunięcia według stanu na grudzień 2021 [Mg]	Ilość azbestu usuniętego w 2021 r. [Mg]	Wskaźnik [%] ilości wyrobów azbestowych pozostałych do usunięcia
7.	HORYNIEC-ZDRÓJ	Dziewięcierz	100,27	92,53	0	92,3
		Horyniec-Zdrój	323,09	172,16	5,36	53,3
		Krzywe	14,96	9,24	0,40	61,8
		Monasterz	53,68	53,680	0	100,0
		Niwki Horynieckie	102,13	102,130	0	100,0
		Nowe Brusno	71,56	32,57	0	45,5
		Nowiny Horynieckie	22,88	22,43	0	98,0
		Podemszczyzna	114,22	92,32	1,65	80,8
		Polanka Horyniecka	28,66	12,42	2,78	43,3
		Prusie	28,05	0,90	0	3,2
		Radruż	75,57	57,62	5,40	76,3
		Świdnica	35,20	18,68	0	53,1
		Werchrata	169,18	117,55	3,50	69,5
		Wólka Horyniecka	83,60	48,00	1,5	57,4
			RAZEM	1 223,05	852,09	22,98
8.	NAROL	Chlewiska	116,20	87,15	6,34	75,0
		Dębiny	92,30	79,24	7,11	85,9
		Huta Różaniecka	207,70	183,699	0	88,4
		Huta - Złomy	74,90	70,84	0	94,6
		Jędrzejówka	197,70	176,957	1,15	89,5
		Kadłubiska	54,00	46,307	0	85,8
		Lipie	96,20	90,35	0,78	93,9
		Lipsko	90,00	65,822	4,54	73,1
		Łowcza	271,80	248,725	0	91,5
		Łukawica	120,20	98,18	1,13	81,7
		Narol	339,90	253,295	6,44	74,5
		Narol-Wieś	205,60	183,728	0	89,4
		Płazów	173,30	148,005	1,89	85,4
		Podlesina	63,00	60,03	0	95,3
		Ruda Różaniecka	239,70	175,97	2,58	73,4
		Wola Wielka	164,00	117,777	0	71,8
	RAZEM	2 506,50	2086,09	31,96	83,2	

5. Podsumowanie

Reasumując, w 2021 roku w powiecie lubaczowskim usunięto **192,96 Mg** wyrobów azbestowych, co stanowi **1,59%**, ilości zinwentaryzowanej. Najwięcej azbestu usunięto w gminie Lubaczów (32,41 Mg), a najmniej w gminie Stary Dzików (17,44 Mg).

Tabela 12. Ilość wyrobów azbestowych usuniętych w 2021 roku w zestawieniu z kosztami ich usunięcia pozyskanymi ze środków NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz wkładem gmin i mieszkańców powiatu w [zł]

L.p.	Gminy powiatu lubaczowskiego	Ilość wyrobów azbestowych usuniętych w 2021 r. w [Mg]	Środki NFOŚiGW, WFOŚiGW [zł]	Środki gminy [zł]	Wkład mieszkańców
1.	Lubaczów	32,41	6 000	9 196,28	799,81
2.	Miejska Lubaczów	21,88	5 999	19 993,44	0,00
3.	Stary Dzików	17,44	6 000	4 924,37	0,0
4.	Wielkie Oczy	23,23	5 999	2 953,16	8 311,53
5.	Oleszyce	20,78	6 000	10 099,08	0,00
6.	Cieszanów	22,28	6 000	6 007,14	0,00
7.	Horyniec-Zdrój	22,98	6 000	7 401,94	0,00
8.	Narol	31,96	6 000	5 999,76	2 117,61
RAZEM		192,96	47 998 (38,1%)	66 575,17 (52,9%)	11 228,95 (8,9%)

Tabela 13. Łączne koszty usunięcia azbestu w latach 2013 – 2021 pozyskane ze środków NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz wkład gmin i mieszkańców powiatu lubaczowskiego w [zł]

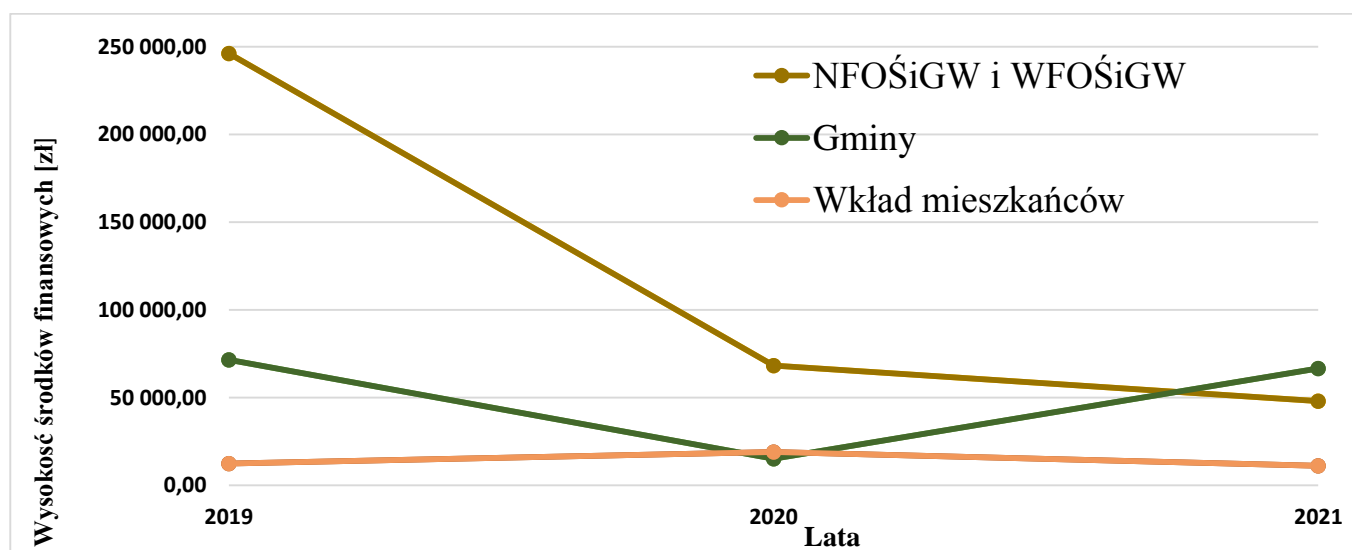
L.p.	Gminy powiatu lubaczowskiego	Środki NFOŚiGW, WFOŚiGW [zł]	Środki gmin [zł]	Wkład mieszkańców
1.	Lubaczów	249 495,68	44 052,19	16 118,35
2.	Miejska Lubaczów	87 684,29	41 245,31	29 852,93
3.	Stary Dzików	307 078,89	51 665,31	0,00
4.	Wielkie Oczy	105 427,18	2 977,59	28 926,35
5.	Oleszyce	379 951,25	53 629,24	0,00
6.	Cieszanów	427 931,44	30 008,28	46 266,64
7.	Horyniec-Zdrój	127 913,70	25 942,19	0,00
8.	Narol	151 267,74	6 076,50	20 736,98
RAZEM		1 836 750,17 (82,2%)	255 596,61 (11,4%)	141 901,25 (6,3%)

W latach 2013-2021 w powiecie lubaczowskim usunięto łącznie **4 431,82 Mg** azbestu (**36,45%**), najwięcej w Gminie Cieszanów 959,98 Mg (**80,37%**), a najmniej w Gminie Wielkie Oczy 240,51 Mg (**16,44%**).

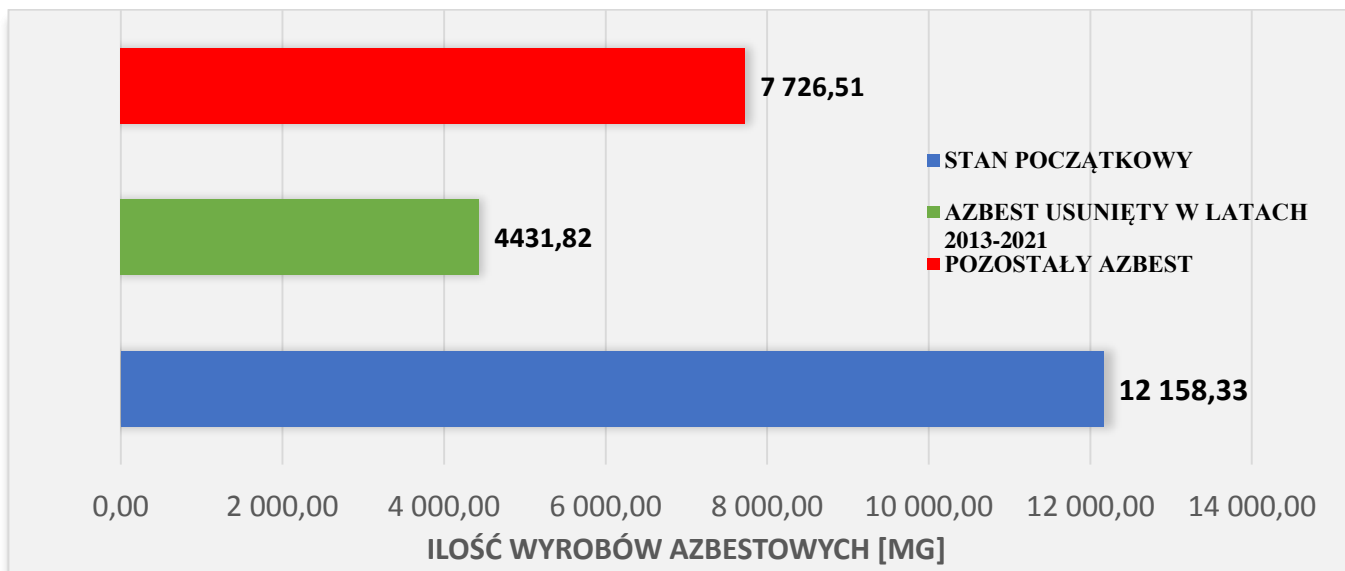
Tabela 14. Zestawienie ilości wyrobów azbestowych usuniętych w latach 2013-2021 oraz pozostałych do usunięcia w poszczególnych gminach powiatu lubaczowskiego

L.p.	Nazwa gminy	Ilość zinventaryzowanych wyrobów azbestowych w [Mg]	Ilość wyrobów azbestowych usuniętych w latach 2013-2021		Ilość wyrobów azbestowych pozostałych do usunięcia	
			w [Mg]	w [%]	w [Mg]	w [%]
1.	Lubaczów	2 081,12	663,97	31,90	1 417,15	68,10
2.	Miejska Lubaczów	410,60	251,54	61,26	159,06	38,74
3.	Stary Dzików	1 867,52	783,07	41,93	1 084,45	58,07
4.	Wielkie Oczy	1 463,03	240,51	16,44	1 222,52	83,56
5.	Oleszyce	1 412,03	719,12	50,93	692,91	49,07
6.	Cieszanów	1 194,48	959,98	80,37	262,54	22,00
7.	Horyniec-Zdrój	1 223,05	393,22	32,15	829,83	67,85
8.	Narol	2 506,50	420,41	16,77	2 086,09	83,23
Razem		12 158,33	4 431,82	36,45	7 726,51	63,23

Widoczny jest trend zmniejszania środków finansowych udostępnianych przez **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW)** oraz **Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW)**. W latach 2021-2023 NFOŚiGW udostępnia środki w kwotach wynoszących 611 517,00 zł na każdy rok. Jest to poziom 60% dofinansowania kosztów usuwania i dotyczy obszaru całego województwa podkarpackiego. Po stronie WFOŚiGW, dotacja środków finansowych kształtuje się na poziomie ok. 25%.

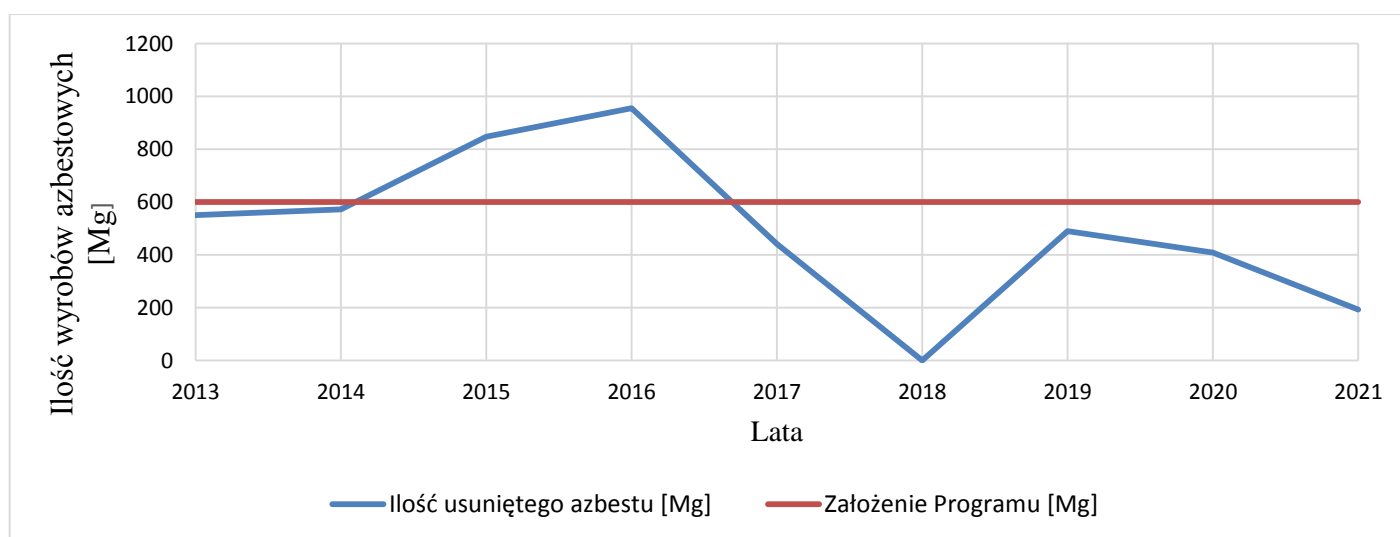

Wykres 10. Wielkość środków finansowych przeznaczonych na usuwanie wyrobów azbestowych w latach 2019-2021

Wykres 11. Stan realizacji usuwania wyrobów azbestowych w latach 2013-2021 dla całego powiatu lubaczowskiego w [Mg]

Zgodnie z założeniami Programu, średnio rocznie powinno być usuwane 5% masy wyrobów tj. ok. 600 Mg. Poniższy wykres obrazuje jak kształtują się masy wyrobów usuwane w poszczególnych latach. Widoczny jest wyraźny trend spadkowy w stosunku do założeń Programu. Z analizy danych wynika, że decydujący wpływ ma zmniejszenie środków finansowych przez NFOŚiGW. Należy dodać, że NFOŚiGW udostępnia środki finansowe w ramach programu priorytetowego na lata 2019-2023 pn. „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”.

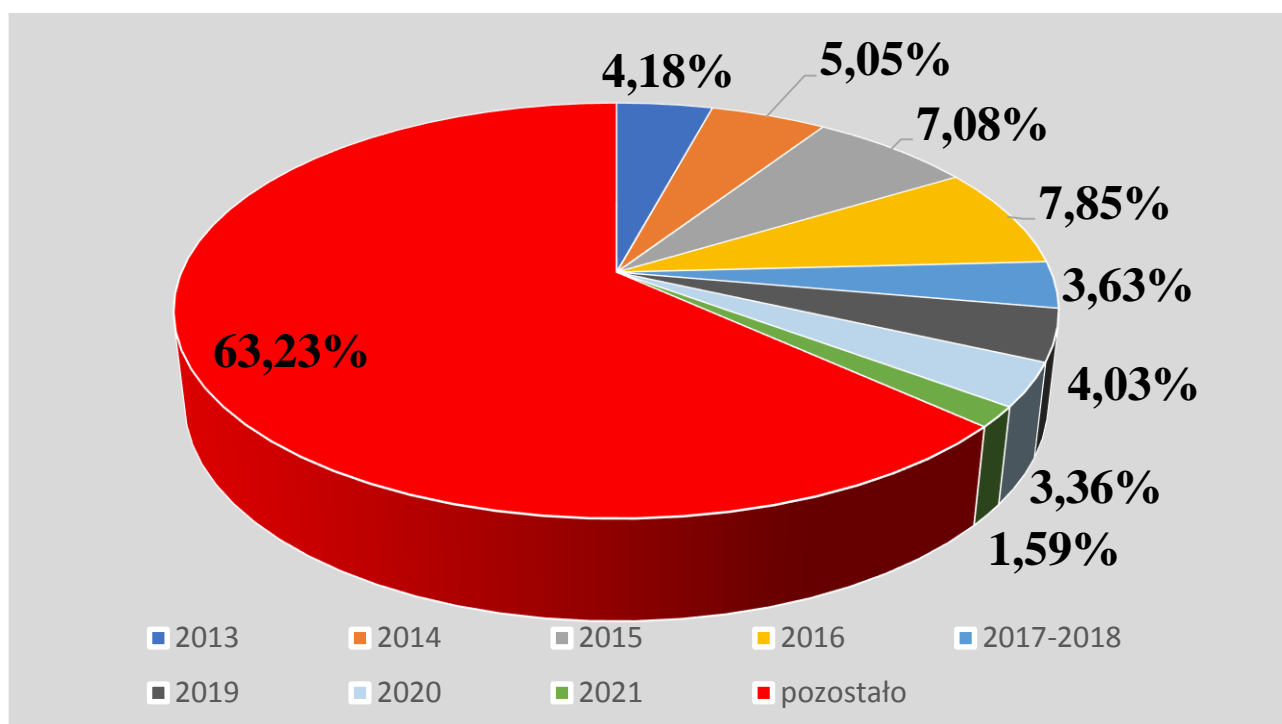

Wykres 12. Masy wyrobów azbestowych usuwanych w poszczególnych latach wraz z odniesieniem do założeń Programu

Tabela 15. Aktualne zestawienie ilości wyrobów zawierających azbest w [Mg] na terenie powiatu lubaczowskiego w układzie gminnym wraz ze wskaźnikami nagromadzenia wyrobów zawierających azbest w [Mg/km²] – stan na grudzień 2021 r.

L.p.	Gminy powiatu lubaczowskiego	Ilość wyrobów azbestowych [Mg]	Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest [Mg/km ²]
1.	Lubaczów	1 417,15	6,98
2.	Miejska Lubaczów	159,06	6,18
3.	Stary Dzików	1 084,45	6,96
4.	Wielkie Oczy	1 222,52	8,36
5.	Oleszyce	692,91	4,56
6.	Cieszanów	234,50	1,07
7.	Horyniec-Zdrój	829,83	4,09
8.	Narol	2 086,09	10,25
RAZEM		7 726,51	5,90

Według sumarycznego ujęcia tj. okres 2013-2021, usunięto 36,45% wyrobów azbestowych uwidocznionych w inwentaryzacji. Uwzględniając założoną wartość kroczącą, wskaźnik ten powinien wynosić 45%, czyli w ujęciu masowym ok. 5,4 tys. Mg. Biorąc pod uwagę dane plan/wykonanie, ponadnormatywna masa wyrobów zalegających wynosi ok. 970 Mg.

Wykres 13. Procentowe zestawienie stanu realizacji usuwania azbestu na terenie powiatu lubaczowskiego w latach 2013-2021

6. Spis tabel

Tabela 1. Ilość odpadów azbestowych w Mg przyjętych do kwatery azbestowej w latach 2014 – 2021

Tabela 2. Zestawienie zinwentaryzowanych ilości wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu lubaczowskiego w układzie gminnym – stan po wykonanej inwentaryzacji

Tabela 3. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Lubaczów

Tabela 4. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Miejska Lubaczów

Tabela 5. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Stary Dzików

Tabela 6. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Wielkie Oczy

Tabela 7. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Oleszyce

Tabela 8. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Cieszanów

Tabela 9. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Horyniec-Zdrój

Tabela 10. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Narol

Tabela 11. Zestawienie stanu wyrobów azbestowych po przeprowadzonej inwentaryzacji wraz z ilością usuniętego azbestu w latach 2013-2021 oraz ilością azbestu pozostałego do usunięcia w poszczególnych miejscowościach na terenie gmin powiatu lubaczowskiego

Tabela 12. Ilość wyrobów azbestowych usuniętych w 2021 roku w zestawieniu z kosztami ich usunięcia pozyskanymi ze środków NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz wkładem gmin i mieszkańców powiatu w [zł].

Tabela 13. Łączne koszty usunięcia azbestu w latach 2013 – 2021 pozyskane ze środków NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz wkład gmin i mieszkańców powiatu lubaczowskiego w [zł]

Tabela 14. Zestawienie ilości wyrobów azbestowych usuniętych w latach 2013-2021 oraz pozostałych do usunięcia w poszczególnych gminach powiatu lubaczowskiego

Tabela 15. Aktualne zestawienie ilości wyrobów zawierających azbest w [Mg] na terenie powiatu lubaczowskiego w układzie gminnym wraz ze wskaźnikami nagromadzenia wyrobów zawierających azbest w [Mg/km²] – stan na grudzień 2021 r.

7. Spis wykresów

Wykres 1. Procentowe zestawienie przyjętego azbestu do kwatery azbestowej w latach 2014 – 2021

Wykres 2. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013-2021 w [Mg] na terenie gminy Lubaczów

Wykres 3. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013-2021 w [Mg] na terenie gminy Miejskiej Lubaczów

Wykres 4. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2021 w [Mg] na terenie gminy Stary Dzików

Wykres 5. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2021 w [Mg] na terenie gminy Wielkie Oczy

Wykres 6. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2021 w [Mg] na terenie gminy Oleszyce

Wykres 7. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2021 w [Mg] na terenie gminy Cieszanów

Wykres 8. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2021 w [Mg] na terenie gminy Horyniec-Zdrój

Wykres 9. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2021 w [Mg] na terenie gminy Narol

Wykres 10. Wielkość środków finansowych przeznaczonych na usuwanie wyrobów azbestowych w latach 2019-2021

Wykres 11. Stan realizacji usuwania wyrobów azbestowych w latach 2013-2021 w poszczególnych gminach powiatu lubaczowskiego w Mg

Wykres 12. Masy wyrobów azbestowych usuwanych w poszczególnych latach wraz z odniesieniem do założeń Programu

Wykres 13. Procentowe zestawienie stanu realizacji usuwania azbestu na terenie powiatu lubaczowskiego w latach 2013-2021